

ผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียนในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ
เพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านศาลา
ตำบลดอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่
The Effect of Using Outdoor Learning Activities on Improving English
Communication Skills of Mathayom 1 Students, Bansara School,
Tambon Donkaew, Amphur Maerim, Chiang Mai Province

ณัฐฤทัย อรุณศิริโรจน์^{1*} , ปารพงษ์ ยะปัญญา² , สุพัตรา เตชะยศ³
Nutreutai Arunsirot^{1*} , Parapong Yapanya² , Suphattra Techayot³

^{1,2,3}สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ภาควิชาภาษาตะวันตก

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

เลขที่ 202 ถนนช้างเผือก ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50300 ประเทศไทย

^{1,2,3}English Section, Department of Western Languages

Faculty of Humanities and Social Sciences, Chiang Mai Rajabhat University

202 Chang Puak Road, Chang Puak Sub district, Maung District,

Chiang Mai Province, 50300, Thailand

รับต้นฉบับบทความ: 16 กรกฎาคม 2562 ปรับปรุงบทความ: 7 ตุลาคม 2562 ตอรับตีพิมพ์บทความ: 23 มกราคม 2563

บทคัดย่อ

งานวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางด้านทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในรายวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นก่อนและหลังการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนในการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน โดยกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้แก่ นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านศาลา ตำบลดอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 74 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 8 แผน แบบวัดทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ และแบบสอบถามในรูปแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับเพื่อวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทาง

* ผู้เขียนหลัก (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ภาควิชาภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่)
อีเมล: a_sudrutai@hotmail.com

ด้านทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก

คำสำคัญ

กิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

Abstract

This research aimed to compare the learning achievements of lower secondary students in the communication skills before and after implementing the outdoor learning activities and to explore the students' satisfaction with the outdoor learning activities. The sample group of this study consisted of 74 students in lower secondary school at Ban Sala School in Tambon Donkaew, Amphur Maerim, Chiang Mai Province. The research instruments were composed of 8 lesson plans using the outdoor learning activities, an English communicative skill test and the satisfaction questionnaire with a five-level rating scale measuring the students' satisfaction with the outdoor learning activities. The data were statistically analyzed by mean, standard deviation and t-test dependent. The results revealed that the learning achievement in English communicative skills after using the outdoor learning activities was statistically higher than before learning at the significance of 0.01 level and the students' satisfaction was at the high level.

Keywords

The Outdoor Learning Activities, English for Communication, Lower Secondary School Students

บทนำ

ระบบการศึกษาไทยในปัจจุบัน การเรียนการสอนภาษาอังกฤษจัดได้ว่าเป็นรายวิชาที่ยังไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะจากผลการจัดอันดับความสามารถทางการใช้ภาษาอังกฤษประจำปี พ.ศ. 2561 (EF English Proficiency Index) พบว่า ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของคนไทยอยู่ในระดับต่ำ โดยประเทศไทยถูกจัดให้อยู่ในอันดับที่ 64 จาก 88 ประเทศที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลัก (EF Education First, 2018) นอกจากนี้ ข้อมูลจากสถิติการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ปี พ.ศ. 2559 และ พ.ศ. 2560 พบว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในรายวิชาภาษาอังกฤษ เท่ากับ 31.80 และ 30.45 ตามลำดับ จากผลคะแนนเฉลี่ยดังกล่าวทำให้พบว่านักเรียนมีผลคะแนนเฉลี่ยที่ลดลงจากปีก่อนหน้านั้น และจากผลสำรวจความประสงค์ของผู้เรียนต่อการเรียนในรายวิชาหลักทั่วประเทศ

พบว่า รายวิชาภาษาอังกฤษจัดเป็นรายวิชาที่ผู้เรียนให้ความสนใจในการเรียนอยู่ในอันดับที่ 6 จากทั้งหมด 8 รายวิชา (Office of the Education Council, 2014) ซึ่งจากการสำรวจดังกล่าวสามารถตีความได้ว่าผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษค่อนข้างน้อย

จากผลการสำรวจที่กล่าวมาแล้วข้างต้นทำให้นักวิจัยหลายท่านศึกษาถึงสาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีผลการเรียนต่ำ ซึ่งพบว่าเกิดจากปัจจัยด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ขาดความพร้อมในเรื่องสื่ออุปกรณ์ตัวผู้สอน ตำราเรียน และเทคนิควิธีการสอน (Augwattanukul, 1997; John & Ehow, 2011; Walberg, 1989; Watcharajinda, 2009) นอกจากนี้ Srikrai (2008, 67) ได้กล่าวเพิ่มเติมถึงปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อผลการเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษ คือปัจจัยด้านตัวผู้เรียน เช่น ทักษะคิด พฤติกรรมการเรียน และแรงจูงใจ อีกทั้ง Wongsathian (2000, 4) ได้กล่าวไว้ว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนภาษาอังกฤษให้ประสบผลสำเร็จมากที่สุด ประกอบด้วยปัจจัย 2 ประการคือ วิธีการสอนของผู้สอนและแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียน

กิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียนเป็นการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง (Sharp, 1973) ซึ่งจะเป็นการบูรณาการศาสตร์ต่างๆ เข้าด้วยกันเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร (Hammerman, D. R. ; Hammerman, W. M. & Hammerman, E. L, 1985) โดยเป็นการใช้สถานที่นอกห้องเรียนเป็นห้องปฏิบัติการเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เน้นการลงมือปฏิบัติ เน้นความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับทรัพยากรธรรมชาติ (Priest, 1990) ซึ่งการศึกษานอกห้องเรียนทำได้หลายวิธี รวมไปถึงการเข้าร่วมโปรแกรมผจญภัยภายใต้การดูแลของครูผู้ที่มีประสบการณ์ การเข้าค่ายที่นำไปสู่การจัดโปรแกรมที่เน้นประสบการณ์ที่ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ความพึงพอใจและทักษะต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมรอบตัว ซึ่งการเรียนรู้ประเภทนี้เป็นการเรียนการสอนที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี มีประสิทธิภาพมากที่สุด การเรียนรู้จะเริ่มที่วัตถุประสงค์ ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน การรับรู้ทางประสาทสัมผัสต่างๆ ครบถ้วน ในการศึกษานอกห้องเรียนไม่ว่าจะเป็นกิจกรรม สังกะสี ได้ยิน ได้เห็น ได้กลิ่น เป็นการเรียนที่มีชีวิตชีวาเต็มไปด้วยความกระตือรือร้นของผู้เรียน (Smith, 1955) นอกจากนี้ Swan (1970, 27) ยังได้กล่าวว่าการนำวิธีการสอนที่ผู้เรียนได้เรียนรู้จากนอกรั้วมาบูรณาการในหลักสูตรการเรียนการสอน จะกระตุ้นความอยากรู้ อยากรู้อยากเห็นและเพิ่มความสนใจในสิ่งที่เรียนแก่ผู้เรียน เพราะจะทำให้การเรียนมีความน่าตื่นเต้นและท้าทาย ผู้เรียนเกิดความรู้สึกสนุกสนานเนื่องจากการเปลี่ยนบรรยากาศการเรียนทำให้เข้าใจเนื้อหาและความหมายในการเรียนได้ดีขึ้น (Jitsathaporn, 1992)

จากการสำรวจปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนบ้านศาลา ตำบลดอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่พบว่า นักเรียนมีผลการเรียนต่ำโดยมีคะแนนผลสอบโอเน็ต ปีพ.ศ. 2561 อยู่ในระดับต่ำซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 19.26 นักเรียนกลุ่มดังกล่าวยังไม่สามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากการที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์นักเรียน พบปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษคือ นักเรียนขาดความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษเนื่องจากเป็นรายวิชาที่เข้าใจยาก เนื้อหาน่าเบื่อ

การเรียนการสอนขาดความสนุกสนาน ทำให้นักเรียนไม่อยากเรียนวิชาภาษาอังกฤษ และไม่มีโอกาสในการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันซึ่งส่งผลให้ผลการเรียนของนักเรียนในรายวิชาดังกล่าวมีคะแนนเฉลี่ยต่ำ

ด้วยเหตุผลและแนวคิดที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจใช้กิจกรรมการเรียนรู้นอกชั้นเรียน (Outdoor Learning) มาใช้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เนื่องจากกิจกรรมนี้มีส่วนช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาการเรียนได้ดีขึ้น ทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ สร้างความน่าสนใจให้กับบทเรียน เมื่อผู้เรียนได้ไปเรียนรู้นอกสถานที่ จะเป็นสิ่งเร้าให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน เกิดความสนุกสนาน ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษาอังกฤษในการบรรยาย เล่าประสบการณ์จากสิ่งที่พบเห็น ทำให้สามารถเพิ่มพูนความรู้ของผู้เรียน เนื่องมาจากผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน และยังเป็นแนวทางในการพัฒนาแก้ไขกระบวนการเรียนการสอนเดิมให้ดีขึ้น ครูผู้สอนได้เรียนรู้กิจกรรมที่จะช่วยกระตุ้นความสนใจในการเรียนของผู้เรียน อีกทั้งนักเรียนสามารถพัฒนาศักยภาพในการเรียนของตนเองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน

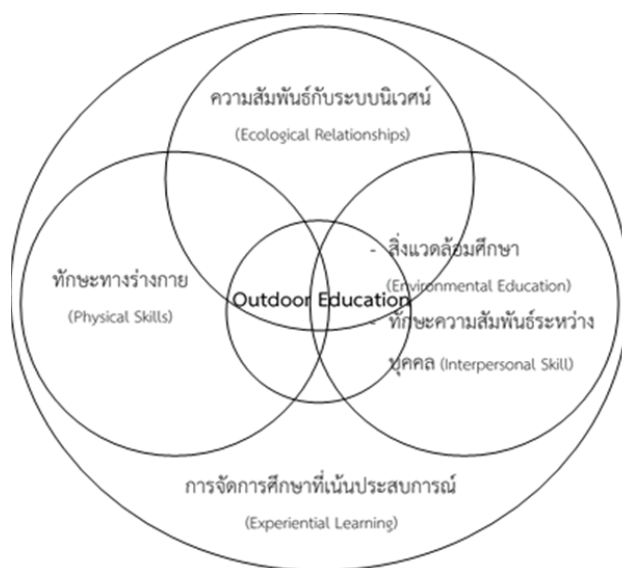
วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางด้านทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารก่อนและหลังการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน

ทบทวนวรรณกรรม

1. เทคนิคการเรียนรู้ในห้องเรียน

Sharp (1973, 12) ได้ให้คำจำกัดความเทคนิคการเรียนรู้ในห้องเรียนไว้ว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง โดยการใช้แนวคิดแบบสหวิทยาการที่บูรณาการศาสตร์ต่างๆ เข้าด้วยกัน โดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร นอกจากนี้ Lappin (2000) ได้กล่าวเสริมว่าการศึกษานอกห้องเรียนทำให้นักเรียนมีประสบการณ์รอบคอบมากขึ้น โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นทั้งภายในห้องเรียน และการศึกษาสิ่งแวดล้อมนอกห้องเรียน รวมถึงการเข้าค่ายและการจัดกิจกรรมนันทนาการต่างๆ จากแนวความคิดดังกล่าวที่กำหนดให้สถานที่นอกห้องเรียนเป็นห้องปฏิบัติการ โดยมีการเชื่อมโยงธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวผู้เรียนกับการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเกิดประสบการณ์ตรงและสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนที่ดีขึ้น ดังนั้น Gilberton, Bates, McLaughlin & Ewert (2006, 5) จึงได้เสนอรูปแบบการศึกษานอกห้องเรียนไว้ดังแสดงในแผนภาพที่ 1

ภาพที่ 1: รูปแบบการศึกษานอกห้องเรียน
ที่มา: Gilberton et al., 2006

จากแผนภาพที่ 1 สามารถอธิบายได้ว่า การศึกษานอกห้องเรียนเป็นรูปแบบที่เน้นประสบการณ์ที่เชื่อมโยงบูรณาการกับความสัมพันธ์ของระบบนิเวศ (Ecological Relationships) ที่ประกอบด้วยความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อมซึ่งเกี่ยวข้องสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อกัน รวมทั้งผนวกการศึกษาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเข้าด้วยกัน โดยอาศัยกระบวนการจัดการศึกษานอกห้องเรียนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะให้ผู้เรียนมีองค์ความรู้ และทักษะทางร่างกาย รวมถึงการปลูกฝังจิตสำนึก ปรับเปลี่ยนเจตคติที่ใส่ใจดูแล ป้องกัน แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ทำได้ในรูปแบบของปัจเจกบุคคลและการร่วมมือกันดูแลสิ่งแวดล้อมร่วมกับผู้อื่น ซึ่งในการนำเทคนิคการเรียนรู้นอกห้องเรียนมาประยุกต์ใช้ Fenton (1996) ได้สรุปขั้นตอนการจัดสภาพแวดล้อม จำนวน 3 ขั้นตอน คือ 1) การเตรียมความพร้อม ผู้สอนจะต้องวางแผน กำหนดเวลา/สถานที่ การเดินทาง กิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เรียนให้พร้อมก่อนออกเดินทาง 2) การออกทำกิจกรรม ผู้สอนต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามประสบการณ์ตรงที่พบจริงๆ นอกห้องเรียน โดยมีกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เป็นแนวทางในการค้นคว้าหาคำตอบ และผู้สอนเป็นผู้กระตุ้นชี้แนะ และ 3) การทำกิจกรรมหลังเรียน ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำเสนอข้อมูลที่ค้นพบและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าถูกต้องหรือไม่ เพื่อจะได้เติมเต็มความรู้ที่ขาดหายและแก้ไขความเข้าใจที่ไม่ตรงกันให้ถูกต้อง

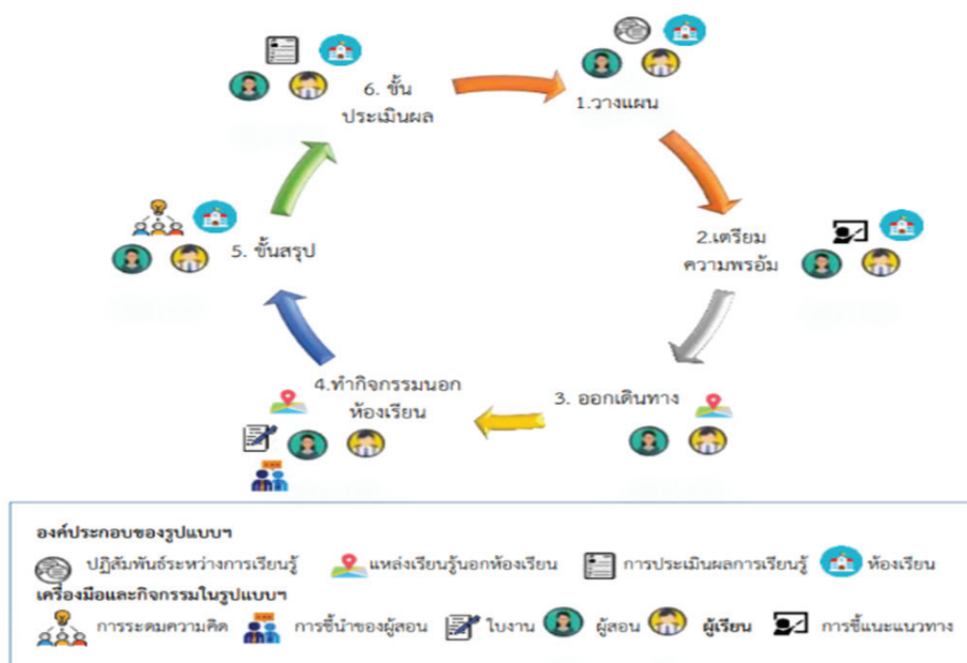
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กิจกรรมการเรียนรู้นอกชั้นเรียนเป็นกิจกรรมที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับห้องเรียนได้หลายระดับ ไม่ว่าจะเป็นก่อนวัยเรียน ประถมศึกษา มัธยมศึกษา หรือมหาวิทยาลัย ดังเช่น Gunseli & Guzin (2017) ได้ศึกษาการวิจัย เรื่อง ผลกระทบของกิจกรรมการเรียนรู้นอกชั้นเรียนต่อการพัฒนาของเด็กก่อนวัยเรียน

โดยผลการวิจัยพบว่า การใช้กิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียนส่งผลให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนด้วยตนเองเป็นหลักและยังช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ท่ามกลางการปฏิบัติ โดยกิจกรรมในการเรียนการสอนนี้จะทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง ซึ่งสามารถเปลี่ยนจากการเรียนรู้แค่เพียงทฤษฎีในห้องเรียนเป็นการเรียนรู้ในการประยุกต์ใช้ ทำให้นักเรียนเกิดการจดจำในระยะยาว ซึ่งกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียนดังกล่าวจะส่งผลไม่เพียงแต่การเรียนรู้ทางด้านพุทธิพิสัยแต่ยังรวมไปถึงทักษะพิสัย ความสามารถทางด้านภาษา และการพัฒนาทางอารมณ์และสังคมของนักเรียนก่อนวัยเรียน เช่นเดียวกับ Fagerstam (2012) ได้พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียนทำให้นักเรียนเกิดการเรียนแบบร่วมแรงร่วมใจมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน ทำให้เพิ่มในส่วนของทักษะทางสังคมให้แก่เด็กในกลุ่มดังกล่าว ซึ่ง Parsons (2011) ได้กล่าวเพิ่มเติมไว้ว่า กิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียนมีประโยชน์ต่อสุขภาพกาย อารมณ์ และสังคมของนักเรียน นอกจากนี้ Wiengnil (2010) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การศึกษาการทำกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในหลักสูตรภาษาอังกฤษ” ผลการศึกษาพบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียนที่เป็นที่นิยมมากที่สุด คือ กิจกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นภาษาอังกฤษ กิจกรรมที่เป็นที่นิยมรองลงมาคือ กิจกรรมฟังเพลงภาษาอังกฤษ กิจกรรมการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ กิจกรรมการอ่านป้ายประกาศ หรือป้ายโฆษณาที่เป็นภาษาอังกฤษ และกิจกรรมการตั้งค่าโปรแกรมคอมพิวเตอร์เป็นภาษาอังกฤษ ตามลำดับ กิจกรรมที่มีประสิทธิผลในการพัฒนาภาษาอังกฤษสูงสุด ได้แก่ กิจกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นภาษาอังกฤษ กิจกรรมการแปลข้อความภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย กิจกรรมการพูดภาษาอังกฤษกับคุณครู การเข้าร่วมกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ และกิจกรรมการฟังเพลงภาษาอังกฤษ ตามลำดับ นอกจากนี้พบว่านักเรียนรับรู้ถึงประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียนที่มีต่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ แม้ว่าวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการเข้าร่วมกิจกรรมแต่ละกิจกรรมนั้นจะแตกต่างกันก็ตาม ดังนั้นกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียนจึงเป็นช่องทางหนึ่งซึ่งสามารถเพิ่มโอกาสให้กับนักเรียนเหล่านี้ในการใช้ภาษาในสถานการณ์ที่หลากหลายยิ่งขึ้น

จากการศึกษา วิเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ออกแบบขั้นตอนการเรียนรู้นอกห้องเรียนที่ใช้ในงานศึกษาครั้งนี้ออกเป็น 3 ขั้นตอนหลักดังนี้ 1) ชั้นเตรียมการขั้นต้น 2) ชั้นกิจกรรมนอกห้องเรียน และ 3) ชั้นสรุปผล ดังแสดงในภาพที่ 2

ภาพที่ 2: ขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

วิธีการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงกึ่งการทดลอง (Quasi-Experimental Design) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยกำหนดรูปแบบการวิจัยเป็นรูปแบบกลุ่มเดียวและวัดก่อน-หลังการทดลอง (The One-Group Pretest-Posttest Design)

1. **กลุ่มที่ศึกษา** ได้แก่ นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านศาลา ตำบลดอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 74 คน แบ่งได้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 จำนวน 37 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 จำนวน 37 คน

2. **ตัวแปรที่ศึกษา** ได้แก่ 2.1) ตัวแปรอิสระได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน และ 2.2) ตัวแปรตาม ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางด้านทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3. **สมมติฐานการวิจัย** ได้แก่ 3.1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางด้านทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนหลังการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และ 3.2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนในระดับมาก

4. การดำเนินการวิจัย

4.1 **วางแผนศึกษาข้อมูลเบื้องต้น** ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน สภาพปัญหาในด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนบ้านศาลา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

แนวคิด/ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยเทคนิคการเรียนรู้นอกห้องเรียน ความพึงพอใจกับการเรียนภาษาอังกฤษ และปัญหาในการเรียนของผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ

4.2 สร้างเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่

4.2.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 8 แผน การเรียนรู้ แผนละ 3 ชั่วโมง รวมระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้ใช้เวลา 24 ชั่วโมง กำหนดประเภทของการเรียนรู้นอกห้องเรียนโดยยึดสถานที่เป็นหลัก (Smith, 1955) ซึ่งสามารถแบ่งประเภทของการเรียนรู้ได้ดังนี้ 1) พื้นที่ภายในโรงเรียน 2) ชุมชนในตำบลดอนแก้ว และ 3) สถานที่ท่องเที่ยวใกล้โรงเรียน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1

แผนการสอนแบบการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน

แผนการเรียนรู้ / สารสำคัญ	จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรม	สถานที่ / สื่อ อุปกรณ์ / เวลา
<p>แผนการเรียนรู้ 1: School days</p> <p>สารสำคัญ: ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง กิจกรรมและสถานการณ์ต่างๆในชีวิตประจำวัน ประสบการณ์ และสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว</p>	<ul style="list-style-type: none"> อ่านออกเสียงคำศัพท์สิ่งของต่างๆ และข้อความในประกาศในบริเวณโรงเรียนได้ สามารถใช้คำถาม Yes/No Question และ Wh-Question ในการสนทนาเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลได้อย่างถูกต้อง สนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง กิจกรรม และสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวันได้ 	<ul style="list-style-type: none"> นักเรียนสำรวจสิ่งของต่างๆ และข้อความในประกาศภายในบริเวณโรงเรียน นักเรียนเรียนรู้คำศัพท์ใหม่และโครงสร้างประโยคคำถามจากบริบทที่เกิดขึ้น สนทนาแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างครูกับนักเรียนและนักเรียนกับนักเรียน 	<p>สถานที่: ภายในบริเวณโรงเรียน</p> <p>สื่อ อุปกรณ์: สิ่งของต่างๆ ในโรงเรียน ป้ายประกาศ ใบงาน</p> <p>เวลา: 3 ชั่วโมง</p>
<p>แผนการเรียนรู้ 2: Hello</p> <p>สารสำคัญ: บทสนทนา การทักทายและการทักทายในสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน</p>	<ul style="list-style-type: none"> สามารถแนะนำตัวเองเป็นภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้อง สามารถสนทนาได้ตอบในสถานการณ์ทั่วไปในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถจับใจความสำคัญเกี่ยวกับสิ่งที่พูดคุยกับชาวต่างประเทศและตอบคำถามได้อย่างตรงประเด็น 	<ul style="list-style-type: none"> นักเรียนแนะนำตัวเอง และพูดคุยเกี่ยวกับสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวันกับชาวต่างประเทศโดยใช้โปรแกรม Skype 	<p>สถานที่: ห้องคอมพิวเตอร์</p> <p>สื่อ อุปกรณ์: ใบงาน เครื่องคอมพิวเตอร์</p> <p>เวลา: 3 ชั่วโมง</p>
<p>แผนการเรียนรู้ 3: My favorites</p> <p>สารสำคัญ: ข้อความ การบรรยายเกี่ยวกับของที่ระลึก และสำนวนในการซื้อของ</p>	<ul style="list-style-type: none"> สามารถอ่านออกเสียงคำศัพท์เกี่ยวกับของที่ระลึก และสำนวนที่ใช้ในการซื้อของง่าย ๆ ได้อย่างถูกต้อง สามารถเขียนบรรยายเกี่ยวกับของที่ระลึกในชุมชน โดยเลือกใช้ไวยากรณ์ได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> นักเรียนเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ คำคุณศัพท์ที่ใช้ในการบรรยายลักษณะและสำนวนในการซื้อของในบริบทที่เกิดขึ้น นักเรียนวาดภาพของที่ระลึกที่นักเรียนชื่นชอบ และเขียนบรรยายลักษณะของที่ระลึกดังกล่าว พร้อมให้เหตุผลประกอบ 	<p>สถานที่: ผลัดกันที่ชุมชน ตำบลดอนแก้ว (OTOP)</p> <p>สื่อ อุปกรณ์: อุปกรณ์วาดภาพ ใบงาน</p> <p>เวลา: 3 ชั่วโมง</p>

ตารางที่ 1

แผนการสอนแบบการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน (ต่อ)

แผนการเรียนรู้ / สารสำคัญ	จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรม	สถานที่ / สื่อ อุปกรณ์ / เวลา
แผนการเรียนรู้ 4: My home สารสำคัญ: คำศัพท์ การบรรยายเกี่ยวกับบ้าน และสิ่งของเครื่องใช้ในบ้าน และการแสดงความคิดเห็นพร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบ	<ul style="list-style-type: none"> สามารถอ่านออกเสียง สะกดคำและบอกความหมาย คำศัพท์เกี่ยวกับสิ่งของเครื่องใช้ในบ้านได้อย่างถูกต้อง สามารถเขียนบรรยายเกี่ยวกับบ้านของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนสามารถแต่งประโยคตามโครงสร้างของประโยคบอกเล่าและปฏิเสธในภาษาอังกฤษได้ 	<ul style="list-style-type: none"> นักเรียนเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ เกี่ยวกับสิ่งของเครื่องใช้ภายในบ้าน นักเรียนวาดภาพบ้านของตนเองและเขียนบรรยายลักษณะของบ้านและสิ่งของภายในบ้าน พร้อมให้เหตุผลประกอบ 	สถานที่: ภายในชุมชน ตำบลตอนแก้ว (บ้านของนักเรียน) สื่อ อุปกรณ์: โบงาน อุปกรณ์วาดภาพ เวลา: 3 ชั่วโมง
แผนการเรียนรู้ที่ 5: Tourist Attraction สารสำคัญ: การบรรยายสถานที่ท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารและเขียนบรรยายเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวได้ รวมถึงการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงเพื่อแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ได้ 	<ul style="list-style-type: none"> นักเรียนเรียนรู้คำศัพท์เกี่ยวกับแหล่งต่างๆ และวิวัฒนาการของแหล่งในแต่ละช่วงวัย นักเรียนสามารถเขียนอธิบายลักษณะของแหล่ง และให้ข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการของแหล่งที่นักเรียนชื่นชอบได้ 	สถานที่: พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติ ตำบลโป่งแยง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ สื่อ อุปกรณ์: โบงาน ไดอารี่ อุปกรณ์วาดภาพ เวลา: 3 ชั่วโมง
แผนการเรียนรู้ที่ 6: Famous people สารสำคัญ: การบรรยายถึงบุคคลที่เป็นคนสำคัญและมีชื่อเสียง	<ul style="list-style-type: none"> สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการบรรยายลักษณะของบุคคลต่างๆ ได้ สามารถระบุภาพบุคคลสำคัญกับบทสนทนาที่ฟังได้อย่างถูกต้อง สามารถสนทนา แลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่เป็นคนสำคัญและมีชื่อเสียงและเขียนบรรยายได้ 	<ul style="list-style-type: none"> มีคฤหาสน์ภาษาอังกฤษน่าเที่ยวชม พิพิธภัณฑ์พระตำหนักดาราภิรมย์ พูดคุย แลกเปลี่ยนความรู้ที่ได้รับกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในประเด็นที่ได้เรียนมา นักเรียนจับบันทึกประจำวันเกี่ยวกับบุคคลสำคัญที่ได้ไปศึกษามา 	สถานที่: พิพิธภัณฑ์พระตำหนักดาราภิรมย์ สื่อ อุปกรณ์: โบงาน ไดอารี่ เวลา: 3 ชั่วโมง
แผนการเรียนรู้ที่ 7: My family สารสำคัญ: การให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและบรรยายสมาชิกในครอบครัว	<ul style="list-style-type: none"> สามารถอ่านออกเสียงคำศัพท์เกี่ยวกับสมาชิกในครอบครัวได้อย่างถูกต้อง สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและสมาชิกในครอบครัวได้ เขียนบรรยายเกี่ยวกับตนเองและสมาชิกในครอบครัวได้ 	<ul style="list-style-type: none"> นักเรียนเรียนรู้คำศัพท์เกี่ยวกับสมาชิกในครอบครัวในบริบทสถานการณ์ที่เกิดขึ้น นักเรียนนำรูปถ่ายของตนเองหรือสมาชิกครอบครัว เขียนบรรยายเป็นรายละเอียดแบบย่อ นำเสนอข้อมูลให้เพื่อนฯ และครูฟังพร้อมทั้งตอบคำถาม 	สถานที่: ภายในบริเวณโรงเรียน สื่อ อุปกรณ์: รูปภาพ โบงาน ไดอารี่ เวลา: 3 ชั่วโมง
แผนการเรียนรู้ที่ 8: The animal Kingdom สารสำคัญ: การบรรยายให้ข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์ป่า ข้อเท็จจริงลักษณะของสัตว์ป่า	<ul style="list-style-type: none"> อ่านออกเสียงและบอกความหมายเกี่ยวกับคำศัพท์ พูดเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์ต่างๆ เขียนบรรยายเกี่ยวกับสัตว์ที่ชื่นชอบ จับใจความสำคัญและตอบคำถามจากภาพงสนทนา แลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์ 	<ul style="list-style-type: none"> มีคฤหาสน์ภาษาอังกฤษน่าเรียนเที่ยวชมสัตว์ต่างๆ ในสวนสัตว์เชียงใหม่ โดยมีครูเป็นผู้ดูแลและประสานงาน 	สถานที่: สวนสัตว์เชียงใหม่ สื่อ อุปกรณ์: รูปภาพ โบงาน ไดอารี่ เวลา: 3 ชั่วโมง

โดยแผนการสอนแบบการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนดังกล่าวได้ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มากกว่า 0.5 ขึ้นไป ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ และได้ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้เป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สมบูรณ์สำหรับการนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในการทดลองต่อไป

4.2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 60 ข้อ โดยจำแนกตามประเภทของคำถาม ดังนี้ คำถามในการวัดความรู้ทางด้านคำศัพท์ ความรู้ทางด้านไวยากรณ์ และทักษะการฟังอย่างละ 15 ข้อเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ส่วนคำถามในการวัดทักษะการพูดเป็นชนิดคำถามเพื่อโต้ตอบด้วยวาจา จำนวน 15 ข้อ โดยแบบทดสอบดังกล่าวได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน

4.2.3 แบบสอบถามเพื่อวัดความพึงพอใจของนักเรียนในการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนเพื่อพัฒนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เพื่อความเหมาะสมได้นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ออกแบบขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านพิจารณา

4.3 ดำเนินการทดลอง

4.3.1 ขั้นก่อนทดลอง ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน (Pre-test) ไปใช้ทดสอบกับนักเรียนกลุ่มที่ศึกษาเพื่อวัดความรู้พื้นฐานและเก็บผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนเพื่อนำไปเปรียบเทียบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน

4.3.2 ขั้นทดลอง ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน จำนวน 8 แผนการเรียนรู้ โดยจัดการเรียนรู้แบบ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำ (Warm Up) ขั้นนำเสนอ (Presentation) ขั้นฝึก (Practice) ขั้นนำไปใช้ (Production) และขั้นสรุป (Wrap Up)

4.3.3 ขั้นหลังทดลอง ผู้วิจัยนำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (Post-test) และแบบสอบถามเพื่อวัดความพึงพอใจให้นักเรียนทำ แล้วนำผลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัยตามลำดับ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์คะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน โดยใช้ค่าสถิติได้แก่ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบค่าที โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 5 ระดับและใช้เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยการวัดความพึงพอใจ ดังนี้ ระดับคะแนน 4.51 - 5.00 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด ระดับคะแนน 3.51 - 4.50 หมายถึง พึงพอใจมาก ระดับคะแนน 2.51 - 3.50 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง ระดับคะแนน 1.51 - 2.50 หมายถึง พึงพอใจน้อย ระดับคะแนน 1.00 - 1.50 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด (Vanichbuncha, 1997)

ผลการวิจัย

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางด้านทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารก่อนและหลังการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน

ตารางที่ 2

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางด้านทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารก่อนและหลังการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน

การทดสอบ	N	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	Sig.
ก่อนเรียน	74	19.38	5.785	-24.129	.000
หลังเรียน	74	48.86	4.486		

จากตารางที่ 2 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางด้านทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านศาลา ตำบลดอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางด้านทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 3

ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน

ข้อ	รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความพึงพอใจ
1	บรรยากาศในการเรียนการสอนสนุกสนาน เข้าใจง่าย ไม่ตึงเครียด	4.46	.502	มากที่สุด
2	กิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียนเป็นประโยชน์และชัดเจน ช่วยให้เกิดประสบการณ์เรียนรู้ที่ดี	4.42	.755	มากที่สุด
3	มีการเตรียมแผนการสอนมาอย่างดี และรอบคอบ	4.24	.776	มากที่สุด
4	ระยะเวลาในการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาในบทเรียน	4.15	.676	มาก
5	สถานที่และสภาพแวดล้อมโดยรอบเหมาะกับการเรียนการสอน	3.91	.863	มาก
6	ผู้สอนได้มีการทบทวนถึงจุดประสงค์การเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ	4.16	.703	มาก
7	ผู้สอนได้ให้ผู้เรียนมีการใช้วิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างและหลากหลาย	4.35	.748	มากที่สุด
8	กระบวนการและวิธีการสอนแบบนี้ช่วยให้เรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพ	4.07	.504	มาก
9	ข้าพเจ้าชื่นชอบและยินดีที่จะเรียนเนื้อหาวิชาด้านอื่นกับวิธีการสอนนี้	4.32	.846	มากที่สุด
10	ข้าพเจ้าสนุกไปกับการเรียนการสอนด้วยวิธีการสอนนี้	4.27	.727	มากที่สุด
รวม		4.20	.710	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่าระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ นอกห้องเรียนโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ได้แก่ บรรยากาศในการเรียนการสอนสนุกสนาน เข้าใจง่าย ไม่ตึงเครียด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ กิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียนเป็นประโยชน์และชัดเจน ช่วยให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดี และผู้สอน ได้ให้ผู้เรียนมีการใช้วิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างและหลากหลาย ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. นักเรียนกลุ่มที่ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านศาลา อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 74 คน หลังจากการใช้กิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางด้านทักษะ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสูงกว่าก่อนเรียน เนื่องจากในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนของการจัด กิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียนอย่างเป็นระบบ คือประกอบไปด้วย 1) ขั้นเตรียมการขั้นต้น มีการวางแผน ร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน เตรียมความพร้อมในเรื่องสถานที่ที่จะไปศึกษา การเดินทาง วิธีศึกษา วัตถุประสงค์ในการเรียนรู้และค่าใช้จ่ายในการเดินทาง 2) ขั้นกิจกรรมนอกห้องเรียนที่อยู่ภายในชุมชน ตำบลดอนแก้ว และสถานที่ท่องเที่ยวใกล้โรงเรียน จะประกอบไปด้วยขั้นออกเดินทางและทำกิจกรรม นอกห้องเรียน โดยมีใบงานมอบหมายให้นักเรียนทำ และระหว่างการเรียนรู้นอกห้องเรียนผู้สอนจะใช้คำพูด/ คำถาม กระตุ้นให้นักเรียนได้คิด และผู้เรียนทำกิจกรรมตามใบงานที่กำหนดตามกระบวนการที่ได้วางแผนไว้ และ 3) ขั้นสรุปผล เป็นขั้นตอนเดินทางกลับ สรุปผลและสรุปประเมินผลความรู้ของผู้เรียนจากการเรียนรู้ นอกห้องเรียน โดยพิจารณาจากใบงานของผู้เรียน การอภิปราย การพูดคุยหรือการทดสอบ เป็นต้น จากขั้นตอนดังกล่าวจึงสามารถกล่าวได้ว่ากิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียนเป็นกิจกรรมการเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากนักเรียนจะได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของตนเอง อีกทั้งการเรียนรู้วิธีการนี้ จะเป็นการเรียนที่มีชีวิตชีวาเต็มไปด้วยความกระตือรือร้นของนักเรียน ส่วนการเลือกสถานที่ในการทำกิจกรรม ก็ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน การกำหนดประเภทของการศึกษาตามระยะทางเป็นหลัก จะส่งผลให้ผู้เรียน เรียนรู้ได้เร็วเนื่องจากเป็นสถานที่ที่นักเรียนมีความคุ้นเคยจึงไม่ต้องใช้การปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม มากนัก ซึ่งสอดคล้องกับ Dowling (2005) ที่กล่าวว่าไว้ว่าการเรียนรู้จากวิถีชีวิตในชุมชนเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายและเชื่อมโยงกับชีวิตจริงของผู้เรียน ในขณะที่เดียวกับผู้คนที่แตกต่างกันด้วยช่วงวัยอันหลากหลาย ทำให้สถานการณ์การเรียนรู้เป็นเสมือนโจทย์การฝึกฝนทักษะสำคัญของนักเรียนทั้งทางด้านทักษะการคิด ทักษะชีวิต การสื่อสารและยังเป็นการเสริมสร้างการเป็นสมาชิกที่ดีต่อชุมชนอีกด้วย ดังนั้นการจัดกิจกรรม การเรียนรู้นอกห้องเรียนภายในชุมชนดังกล่าวจึงเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในห้องเรียนอันกว้าง ใหญ่ โดยมีครูผู้สอนคอยให้คำแนะนำ สอนวิธีที่จะแสวงหาความรู้ แสวงหาคำตอบด้วยตนเอง การเรียน การสอนจะกระตุ้นให้ผู้เรียนเป็นผู้มีความกระตือรือร้น ใฝ่หาความรู้และสร้างสรรค์สิ่งใหม่และความคิดใหม่ๆ อยู่เสมอ เป็นการเรียนที่มีชีวิตชีวา ซึ่งสอดคล้องกับ Limtasiri (2017) ที่ได้ให้ลักษณะของการศึกษานอกห้องเรียนไว้ว่า เป็นการจัดประสบการณ์ที่ทำให้หลักสูตรและการเรียนการสอนมีความหมายต่อผู้เรียนมากขึ้น การศึกษา

นอกห้องเรียนมิใช่ศาสตร์หรือสาระการเรียนรู้ที่แยกตัวออกมาโดดๆ แต่เป็นการศึกษาที่เน้นวิธีการสอนที่มีความเกี่ยวพันระหว่างสิ่งแวดล้อมกับมนุษย์ เพื่อให้ได้เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน

นอกจากนี้ การที่นักเรียนได้เรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่ที่มีความหลากหลายไม่เพียงแต่นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง ได้มีโอกาสพบปัญหาในสภาพแวดล้อมที่แท้จริงแล้ว ยังเป็นการสร้างการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดทักษะความร่วมมือและทักษะทางสังคม เนื่องจากลักษณะการเรียนรู้ของนักเรียนไม่เพียงแต่เป็นลักษณะการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างนักเรียนด้วยกันเองแต่ยังมีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้กับครูผู้สอน และบุคคลอื่นในการไปทำกิจกรรมนอกสถานที่อีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ Hammerman (1994) ที่กล่าวว่ากิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่เป็นกระบวนการสร้างความร่วมมือในการวางแผนการทำงานระหว่างครู นักเรียนและแหล่งเรียนรู้ในห้องเรียน เพื่อพัฒนาบรรยากาศการเรียนการสอนที่ได้ผลดีที่สุด แต่อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่ากิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนจะสามารถพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยเฉพาะทักษะการพูด ความรู้ทางด้านคำศัพท์และทักษะการฟังได้เป็นอย่างดี เพราะเป็นการจัดกิจกรรมที่ตระหนักถึงโอกาสในการใช้ภาษาผ่านประสบการณ์ตรงของนักเรียน นักเรียนสามารถเรียนรู้ภาษาได้ด้วยตนเองและส่งผลให้จดจำคำศัพท์ได้แม่นยำขึ้น แต่การพัฒนาทักษะทางด้านไวยากรณ์จัดได้ว่าเป็นทักษะที่มีการพัฒนาน้อยที่สุด อาจเนื่องมาจากกิจกรรมดังกล่าวมุ่งเน้นการสนทนาภาษาอังกฤษเป็นหลัก ซึ่งกิจกรรมนอกห้องเรียนที่ได้ออกแบบขึ้นในการวิจัยครั้งนี้ไม่ได้มีประสิทธิผลในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในทุกทักษะในระดับที่เท่ากัน ดังนั้นการเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียนควรเลือกกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ในการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นครูผู้สอนจึงมีบทบาทสำคัญในการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสนใจของนักเรียนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2. นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนอยู่ในระดับมากเพราะว่าการศึกษานอกสถานที่ เป็นการส่งเสริม กระตุ้นความอยากรู้อยากเห็น และเพิ่มความสนใจที่จะเกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ด้านภาษา นักเรียนไม่เกิดความจำเจ น่าเบื่อ เพราะนักเรียนได้สัมผัสกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว นักเรียนพบกับบุคคลอื่นๆ ไม่เฉพาะแต่ครูผู้สอน มีกิจกรรมร่วมกัน ผักผ่อนและบรรยายสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบๆ ตัว เป็นภาษาอังกฤษ มีการสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ นอกจากนั้นยังเป็นการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายเพื่อเป็นทางเลือกให้แก่ นักเรียน อันจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Wiengnil & Wasanasomsithi (2008, 87) ที่กล่าวว่าไว้ว่านักเรียนมีความคิดเห็นในเชิงบวกกับการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียน อีกทั้งกิจกรรมนอกห้องเรียนดังกล่าวยังถูกมองว่าเป็นกิจกรรมที่สร้างความผ่อนคลายในการเรียน จึงส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจเกี่ยวกับบรรยากาศในการเรียนการสอนที่สนุกสนาน เข้าใจง่าย ไม่ตึงเครียดในอันดับมากที่สุด เช่นเดียวกับ Saeidi & Sulaiman (2008) ที่ศึกษาการใช้กิจกรรมการเรียนรู้นอกชั้นเรียนกับการเรียนภาษาอังกฤษพบว่ากิจกรรมดังกล่าวส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับสูง

สรุป

จากผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านศาลา ตำบลดอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ สูงกว่าก่อนเรียนโดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 48.86 และ 19.38 คะแนนตามลำดับ ทั้งนี้ยังพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียนอยู่ในระดับมาก

การวิจัยในครั้งนี้ได้พบข้อจำกัดในการวิจัยอันเนื่องมาจากบริบทสังคมไทยไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ทำให้เกิดข้อจำกัดทางด้านทรัพยากรทางภาษาที่มีอยู่และการขาดโอกาสที่จะใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริงทำได้ยาก แต่อย่างไรก็ตามด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ทันสมัยทำให้การติดต่อสื่อสารข้ามพรมแดนโดยใช้เครือข่ายทางคอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทอย่างมากในการเพิ่มช่องทางในการติดต่อสื่อสารระหว่างนักเรียนกับชาวต่างประเทศ ซึ่งเป็นการเพิ่มโอกาสในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทางการสื่อสารของนักเรียนให้เพิ่มมากขึ้น

สำหรับข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ได้แก่ 1) การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน ควรคำนึงถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อครูผู้สอนจะได้กำหนดกิจกรรมที่สามารถพัฒนาทักษะที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน ควรคำนึงถึงเวลาเป็นหลัก เพื่อให้สามารถทำกิจกรรมที่กำหนดไว้ได้ภายในเวลาที่กำหนด อันจะส่งผลให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มที่ และ 3) ควรจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้นอกห้องเรียน เพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน และกำหนดให้ผู้เรียนมีการทำงานแบบกิจกรรมกลุ่มซึ่งจะก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน และเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ไปพร้อมๆ กัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาวิจัยรูปแบบการจัดการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียน ซึ่งมุ่งประเด็นในการพัฒนาความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษในทักษะด้านอื่นๆ

References

- Augwattanakul, S. (1997). *English teaching method*. Bangkok: Chulalongkorn University Press.
[in Thai]
- Dowling, M. (2005). *Young children's personal, social and emotional development*. London: Paul Chapman.
- EF Education First. (2018). *EF English Proficiency Index*. Retrieved February 2, 2019, from <https://www.ef.co.th/epi/>.
- Fagerstam, E. (2012). *Perspectives on outdoor teaching and learning*. Sweden: Linköping University.
- Fenton, M. G. (1996). Back to our roots in nature's classroom. *Young Children*. 51(3), 8-11.
- Gilberton, K. ; Bates, T. ; McLaughlin, T. & Ewert, A. (2006). *Outdoor education methods and strategies*. Champaign, IL: Human Kinetics.

- Gunseli, Y. & Guzin, O. A. (2017). The effect of outdoor learning activities on the development of preschool children. *South African Journal of Education*. 37(2), 1-9.
- Hammerman, D. R. ; Hammerman, W. M. & Hammerman, E. L. (1985). *Teaching in the outdoors*. Danville, IL: Interstate.
- Hammerman, R. D. (1994). *Teaching in outdoor*. New York: Maryland.
- Jitsathaporn, S. (1992). *Field trip techniques*. Songkha: Faculty of Education, Srinakharinwirot University. [in Thai]
- John, L. & Ehow, C. (2011). *Factors affecting quality of English language teaching and learning*. Retrieved October 5, 2018, from http://www.ehow.com/info_8040040_factors-english-language-teaching-learning.html.
- Lappin, E. (2000). *Outdoor education for behavior disturbed students*. Retrieved from ERIC Digest. (ERIC Identifier: ED261811).
- Limtasiri, O. (2017). The study of outdoor learning to enhance learnings skill in 21 Century. *Veridian E-Journal, Silpakorn Univeristy*. 10(3), 1643-1658. [in Thai]
- Office of the Education Council. (2014). *Ministry of Education chart*. Retrieved February 2, 2019, from http://www.moe.go.th/new_stru/images/pic_newstruc6.gif. [in Thai]
- Parsons, A. (2011). *Young children and nature: Outdoor play and development, experiences fostering environmental consciousness, and the implications on playground design*. (Unpublished master thesis, Virginia Polytechnic Institute and State University).
- Priest, S. (1990). The semantics of adventure education. In J. C. Miles & S. Priest (Eds). *Adventure Programming*. (pp. 111-115). State College, PA: Venture.
- Saeidi, A. & Sulaiman, S. (2008). Attitudes and satisfaction of Mattayom 4-5 students in attain towards the English Camp Activities. *Faculty of Humanities and Social Sciences Journal*. 4(1), 2008. [in Thai]
- Sharp, L. B. (1973). *Basic consideration in outdoor and camping education*. New York: The Bulletin of The National Association of Secondary school Principals. Retrieved October 10, 2018, from <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/019263654703114707>.
- Smith, J. (1955). *Outdoor education and youth*. Washington, DC: AAHPER.
- Srikrai, P. S. (2008). Project-based learning in EFL classroom. *Journal of Humanity and Sociology of Khonkaen University*. 25(1), 53-79. [in Thai]
- Swan, M. P. (1970). *Trip and tricks in outdoor education*. Illinois: The Interstates Printer & Publishers.

Vanitbuncha, K. (1997). **The analysis of statistics: Statistics for making decisions**. Bangkok: Thammasan Company.

Walberg, H. J. (1989). **The effective teacher**. New York: McGraw-Hill.

Watcharajinda, A. (2009). **A study of management satisfaction and problems of the English program in schools under the Office of Education Inspector, Region 11, Thailand**. (Master's thesis, Applied Linguistics, Prince of Songkla University). [in Thai]

Wiengnil, A. (2010). **A study of out-of-class English language learning activities of secondary school students in English Program**. Bangkok: Chulalongkorn University. [in Thai]

Wiengnil, A. & Wasanasomsithi, P. (2008). A study of out-of-class English language learning activities of secondary school students in English program. **Princess of Naradhiwas University Journal**. 4(1), 72-83. [in Thai]

Wongsathian, N. (2000). **Effects of formative assessment on motivation and learning outcomes of first year students at Wang Klai Kangwon Campus, Rajamangala Institute of Technology**. (Master's thesis, Master of Arts (Applied Linguistics), Graduate School, Mahidol University, Bangkok (Thailand)). [in Thai]